

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00911&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00911. Оцінка впливу в будівлях, ушкоджених вологістю

Автор: Kari Reijula

Редактори оригінального тексту: -

Дата останнього оновлення: 2017-09-11

Основні положення

- Симптоми, які пов'язані з повітрям у приміщенні, є досить поширеними, і їхня етіологія, зазвичай, є чимось іншим, ніж пошкодження вологістю.
- Коли обговорюється пліснява у будівлях та матеріалах, які ушкоджені вологістю, слово пліснява об'єднує плісняву, дріжджі та бактерії (наприклад *Actinomyces*).
- Невідомо, які чинники в цих будівлях викликають симптоми та захворювання у користувачів будівель. Тому дослідження симптомів та захворювань, пов'язаних з ушкодженнями вологістю та пліснявою є складним завданням.
- Перед тим, як пов'язати симптоми або хворобу пацієнта з впливом вологості, лікар повинен мати висновок експерта з технології будівництва, який підтверджує значне пошкодження вологістю та пліснявою при огляді будівлі. Якщо в будівлі виявляються мікроби, які є характерними для ушкодження вологістю, це підтримує конструктивну оцінку будівлі.
- Найважливішим завданням в усіх випадках підозри несприятливих наслідків для здоров'я, що пов'язані з ушкодженням вологістю та пліснявою, є якомога швидше відновлення виявленого пошкодження для припинення впливу.

- Важливим є дослідження пошкодженої будівлі та осіб, які мають симптоми одночасно, якщо підозрюють, що симптоми або захворювання пов'язані з впливом вологості та плісняви.
- Діагностика захворювань, що виявляються в ушкоджених вологістю приміщеннях, базується на підтвердженні впливу, клінічних знахідках та виключенні інших етіологічних факторів.
- Несприятливі наслідки для здоров'я спричинені вологістю, що пошкоджує будинки, можуть бути лише симптомами подразнення або можуть прогресувати до риніту, астми або навіть алергічного альвеоліту. Контакт також може бути пов'язаний із загальними симптомами (наприклад, підвищення температури, озноб, головний біль, втома та міалгія).
- Дослідження та лікування симптомів та захворювань, які пов'язані з ушкодженими вологістю будівлями в більшості випадків є відповідальністю первинної медичної допомоги. Пацієнти з підозрою на астму, нетиповий алергічний альвеоліт або токсичний синдром органічного пилу (ТСОП) повинні бути направлені до спеціальних клінік.

Епідеміологія

- Виникнення симптомів, які пов'язані з повітрям у будівлі. Кожна п'ята особа, яка працює в офісі, повідомляє про щотижневе подразнення очей та верхніх дихальних шляхів через повітря в приміщенні. Симптоми, як правило, пояснюються іншими факторами навколишнього середовища, аніж пошкодженням вологістю та пліснявою. Сухе або задушливе повітря в приміщенні, пил та хімічні сполуки, що виділяються з матеріалів, можуть бути пов'язані з симптомами.
- У Фінляндії дослідження показало, що приблизно 10% одно- та багатоквартирних будинків пошкоджені вологою та пліснявою, що має вплив на здоров'я мешканців. Те ж саме стосується і 20–25% загальної площі шкіл та закладів соціального та медичного обслуговування.
- Є достатньо доказів щодо зв'язку між впливом вологості або плісняви та астмою, симптомами ураження дихальних шляхів та інфекціями органів дихання. Між ними існує зв'язок у часі, але причина симптомів та захворювань достеменно невідома.
- Плоска покрівля часто викликає проблеми. Навіть нові будівлі можуть бути пошкоджені через помилки у методах будівництва або прокладання труб.

Клінічна картина

Симптоми подразнення

- Зустрічаються у деяких з них
 - Симптоми з боку очей
 - Закладеність та свербіж у носі, водянисті виділення
 - Біль у горлі, охриплість голосу
 - Кашель
 - Виділення слизу
 - Свербіж та почервоніння шкіри

Загальні симптоми

- Слабкість, головний біль, нудота, лихоманка, біль у м'язах і суглобах

Захворювання

- Специфічна алергія на плісняву рідко викликає симптоми
- Астма та риніт
- Екзогенний алергічний альвеоліт ("легені фермера")
- Токсичний синдром органічного пилу (ТСОП)

Вторинні інфекції

- Синусит, бронхіт, інфекції середнього вуха

Дослідження

Анамнез

- Стан будівлі, ступінь пошкодження вологою та ремонтні роботи
- Поширеність симптомів серед осіб, які мали контакт
- Характер симптомів
- Зв'язок у часі між симптомами та експозицією
- Маштаби проблеми можна оцінити на робочому місці, наприклад, за допомогою опитування.

Клінічні прояви

- Очі, ніс, шкіра та дихальна система мають бути обстежені об'єктивно.
- Симптоми астми, альвеоліту [Настанова 00137] [Алергічний альвеоліт] та ТСОП повинні бути зареєстровані.

Диференційний діагноз

- Алергічні хвороби, викликані домашніми тваринами, пилом або іншими інгаляційними алергенами
- Синусит, тривалий бронхіт (мікоплазменний або хламідійний тощо)
 - Повторні інфекції також можуть бути симптомом впливу плісняви!
- Куріння
- Психосоціальні проблеми

Дії

- Інші потенційні чинники, що викликають проблеми з повітрям у приміщенні, повинні бути досліджені та усунуті (наприклад, дефекти вентиляції, температурні умови, виділення матеріалів, бруд та пил).
- Якомога швидше здійснити ремонт матеріалів, які ушкоджені вологістю для запобігання подальшому впливу.
- Якщо масштаби проблеми обмежені, кількість людей із симптомами є малою та відсутні випадки серйозних захворювань пов'язаних з пліснявою, реконструкцію та подальші спостереження за пацієнтами можна проводити під контролем місцевого закладу охорони здоров'я.
- Якщо кількість людей, у яких спостерігаються симптоми, велика або якщо симптоми є більш серйозними (астма, повторні інфекції), приміщення слід негайно перевірити технічно (консультування фахівців з питань будівництва та якості повітря у приміщенні, органів місцевого самоврядування, служб охорони праці).
- Коли здійснюється обстеження будинку, зразки матеріалів збираються для мікробіологічного аналізу. Зразки поверхневого пилу та повітря збираються, коли не виявлено жодних пошкоджень у зразках матеріалів, але підозра на пошкодження вологістю є високою (наприклад, сильний запах плісняви).

- Якщо при огляді будівлі виявляються мікроорганізми, які вказують на ушкодження вологістю, і багато людей мають симптоми або симптоми, які вони мають, асоціюються з алергією, то шкірні прикмети з екстрактами плісняви та вимірювання антитіл класу IgE до плісняви слід проводити у осіб, що зазнали впливу. Не рекомендується досліджувати антитіла класу IgG окремо; вони, в першу чергу, показують, що людина мала контакт з мікроорганізмами.
- У випадку підозри на астму, алергічний альвеоліт та ТСОП подальші лабораторні дослідження проводяться у спеціалізованій клініці.
- Місцеві правила, що стосуються професійних захворювань, повинні братися до уваги.

Індикаторні мікроорганізми, які знаходяться у будівлях, пошкоджених вологою

- Наступні мікроорганізми потребують значної кількості води: *Aspergillus fumigatus*, *Exophiala*, *Phialophora*, *Trichoderma*, *Ulocladium*, *Stachybotrys*, *Fusarium*, *Actinomycetes*, дріжджі, грамнегативні бактерії (наприклад *Pseudomonas*).
- Мікроорганізми, які потребують помірної або невеликої кількості води: *Aspergillus versicolor*, *Eurotium*, *Penicillium* (*P. chrysogenum*, *P. auratiogriseum*), *Wallemia*.
- Деякі мікроорганізми, які продукують токсини пліснявих грибків, наприклад *Stachybotrys chartarum (atra)*, *Aspergillus versicolor* and *Trichoderma viride*.

Настанови

- [Настанова 00137](#). Алергічний альвеоліт.

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.

Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.

Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Ідентифікатор: ebm00911 Ключ сортування: 045.004 Тип: EBM Guidelines

Дата оновлення англomовного оригіналу: 2017-09-11

Автор(и): Kari Reijula Редактор(и): Видавець: Duodecim Medical Publications Ltd
Власник авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd

Навігаційні категорії
EBM Guidelines Environmental health service Allergology Pulmonary diseases

Ключові слова індексу

ісрс-2: Z03 ісрс-2: A78 ісрс-2: Z02 ісрс-2: Z05 mesh: Air Pollution, Indoor mesh: building mesh: Humidity
mesh: indoor air mesh: mold damage mesh: mold exposure mesh: mold problem mesh: water damage mould
moisture mesh: Actinomyces mesh: Alveolitis, Extrinsic Allergic mesh: Asthma mesh: Bacteria mesh: exposure
mesh: Farmer's Lung mesh: mold allergy mesh: occupational asthma mesh: Occupational Diseases mesh: water damage
mesh: Yeasts moisture damage speciality: Allergology speciality: Environmental health service
speciality: Pulmonary diseases